

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

PLA DE MESURES ANTIFRAU

1. PREÀMBUL

El Consell Europeu va aprovar el 21 de juny de 2020 la creació del programa *NextGeneration EU*, el major instrument d'estímul econòmic mai finançat per la Unió Europea, en resposta a la crisi sense precedents causada pel coronavirus.

El Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR), establert a través del Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, constitueix el nucli del Fons de Recuperació, la seva finalitat és recolzar la inversió i les reformes en els Estats Membres per aconseguir una recuperació sostenible i resiliència, al mateix temps que es promouen les prioritats ecològiques i digitals de la UE.

El MRR té quatre objectius principals: promoure la cohesió econòmica, social i territorial de la UE; enfortir la resiliència i la capacitat d'ajust dels Estats Membres; mitigar les repercussions socials i econòmiques de la crisi de la COVID-19; i recolzar les transicions ecològica i digital. Tots ells van dirigits a restaurar el potencial de creixement de les economies de la UE, fomentar la creació d'ocupació després de la crisi i promoure el creixement sostenible.

Per aconseguir aquests objectius, cada Estat Membre ha de dissenyar un Pla Nacional de Recuperació i Resiliència que inclogui les reformes i els projectes d'inversió necessaris.

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència espanyol (d'ara endavant PRTR) té quatre eixos transversals que es vertebraran en 10 polítiques palanca, dins de les quals es recullen trenta components, que permeten articular els programes coherents d'inversions i reformes del Pla:

- la transició ecològica
- la transformació digital
- la cohesió social i territorial
- la igualtat de gènere

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

Per fer efectives les iniciatives plantejades en el PRTR, les Administracions Públiques han d'adaptar **els procediments de gestió i el model de control**. Algunes mesures d'agilitació es van establir mitjançant el Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

A més, és necessària la configuració i el desenvolupament d'un **Sistema de Gestió** que faciliti la tramitació eficaç de les sol·licituds de desemborsament als Serveis de la Comissió Europea. Per això s'ha aprovat l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

Entre les seves previsions destaca l'obligació que imposa i desenvolupa l'article 6, amb la finalitat d'acomplir les obligacions que l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, de 12 de febrer, del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència imposa a Espanya en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió com a beneficiari dels fons del MRR, **tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un «Pla de mesures antifrau»** que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

A aquests efectes, i com a entitat executora, aquesta Entitat Local aprova el Pla de Mesures Antifrau el contingut de les quals figura a continuació.

2. OBJECTIU I ÀMBIT D'APLICACIÓ

El present Pla Antifrau té com a objectiu establir els principis i les normes que seran d'aplicació i observança en matèria antifrau, anticorrupció i a fi d'evitar els conflictes d'interessos en relació amb els fons provinents del Mecanisme per a la Recuperació i la Resiliència (MRR).

Per això, es promourà una cultura que exerceixi un efecte dissuasiu per a qualsevol tipus d'activitat fraudulenta, fent possible la seva prevenció i la detecció, i desenvolupant

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

uns procediments que facilitin la recerca del frau i dels delictes relacionats amb aquest, que permetin garantir que tals casos s'aborden de forma adequada i al moment precís.

Aquest pla s'estructura entorn dels quatre elements clau del denominat cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució i serà d'aplicació a tots els òrgans i a tot el personal que intervinguin en la gestió de fons provinents del MRR.

3. DEFINICIONS

Són d'aplicació al present Pla Antifrau les següents definicions contingudes en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE):

FRAU:

a) En matèria de despeses no relacionades amb els contractes públics, qualsevol acció o l'omissió relativa a:

— L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom,

— L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui aquest efecte, o

— L'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents dels quals van motivar la seva concessió inicial;

b) En matèria de despeses relacionades amb els contractes públics, almenys quan es cometin amb ànim de lucre il·legítim per a l'autor o una altra persona, qualsevol acció o l'omissió relativa a:

— L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la malversació o la retenció infundada de fons o actius del pressupost de la Unió o de pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom,

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

— L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui aquest efecte, o

— L'ús indegut d'aquests fons o actius per a finalitats diferents dels quals van motivar la seva concessió inicial i que perjudiqui els interessos financers de la Unió;

c) En matèria d'ingressos diferents dels procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o l'omissió relativa a:

— L'ús o la presentació de declaracions o documents falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució il·legal dels recursos del pressupost de la Unió o dels pressupostos administrats per la Unió, o en el seu nom,

— L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui aquest efecte, o

— L'ús indegut d'un benefici obtingut legalment, amb aquest efecte;

d) En matèria d'ingressos procedents dels recursos propis de l'IVA, qualsevol acció o l'omissió comesa en una trama fraudulenta transfronterera en relació amb:

— L'ús o la presentació de declaracions o documents relatius a l'IVA falsos, inexactes o incomplets, que tingui per efecte la disminució dels recursos del pressupost de la Unió,

— L'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació relativa a l'IVA, que tingui aquest efecte; o

— La presentació de declaracions de l'IVA correctes amb la finalitat de dissimular de forma fraudulenta l'incompliment de pagament o la creació il·lícita d'un dret a la devolució de l'IVA.

CORRUPCIÓ ACTIVA: l'acció de tota persona que prometi, ofereixi o concedeixi, directament o a través d'un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un funcionari, per a ell o per a un tercer, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CORRUPCIÓ PASSIVA: l'acció d'un funcionari que, directament o a través d'un intermediari, demani o rebi avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, a fi que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió.

CONFLICTE D'INTERESSOS: existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal.

Atenent la situació que motivaria el conflicte d'interessos, pot distingir-se entre:

Conflicte d'interessos aparent: es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).

Conflicte d'interessos potencial: sorgeix quan un empleat públic o el beneficiari té interessos privats de tal naturalesa, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.

Conflicte d'interessos real: implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions concretes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir de manera indeguda en l'acompliment de les citades obligacions.

Possibles actors implicats en el Conflicte d'interessos:

— Els empleats públics que realitzen tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els quals s'han delegat alguna/s d'aquesta/s funció/és.

— Aquells beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb fons, que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

4. COMITÈ ANTIFRAU

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

Composició

Per assegurar una correcta aplicació de les mesures antifrau en aquest Ajuntament, s'ha designat un Comitè Antifrau, integrat per personal propi amb especial capacitat pertanyent als següents serveis i/o dependències municipals:

Nom i cognoms	Càrrec	Adscripció
Francesc Ortiz Amat	President	Secretaria General
Josep Canal Codina	President suplent	Intervenció General
Anna Gambin Nogue	Secretària	Administrativa Secretaria
Joan Solà Vila	Vocal	Presidència
Immaculada Pruna Ribas	Vocal	Assessoria Jurídica externa
Lluís Andreu Monzó	Vocal	Administratiu Contractació

La designació d'aquestes persones es va realitzar mitjançant Resolució d'Alcaldia en data 19-01-2022, amb nº 2022000178

Funcions del Comitè

Al Comitè Antifrau se li assignen les següents funcions:

1. Avaluació periòdica del risc de frau, assegurant-se que existeixi un control intern eficaç que permeti prevenir i detectar els possibles fraus.
2. Definir la Política Antifrau i el disseny de mesures necessàries que permetin prevenir, detectar, corregir i perseguir els intents de frau.
3. Conscienciar i formar la resta de personal municipal.
4. Obrir un expedient informatiu davant qualsevol sospita de frau, sol·licitant tota la informació que es consideri pertinent a les unitats involucrades, per a la seva oportuna anàlisi.
5. Resoldre els expedients informatius incoats, ordenant el seu possible arxiu, en el cas que les sospites resultin infundades, o l'adopció de mesures correctores oportunes si s'arribés a la conclusió que el frau realment s'ha produït.

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

6. Informar l'Alcaldia les conclusions aconseguides en els expedients incoats i, en el seu cas, de les mesures correctores aplicades.

7. Subministrar la informació necessària a les entitats o organismes encarregats de vetllar per la recuperació dels imports indegudament rebuts per part dels beneficiaris, o incoar les consegüents sancions en matèria administrativa i/o penal.

8. Portar un registre dels mostrejos realitzats, de les incidències detectades i dels expedients informatius incoats i resolts.

9. Elaborar una Memòria Anual comprensiva de les activitats realitzades pel Comitè Antifrau en l'àmbit de la seva competència.

Règim de Reunions

Amb caràcter ordinari el Comitè Antifrau haurà de reunir-se, almenys, una vegada al trimestre per conèixer els assumptes que li són propis.

A més d'aquestes reunions de caràcter ordinari, podrà reunir-se en qualsevol moment amb caràcter extraordinari, quan algun dels seus membres així ho sol·liciti a la persona encarregada de realitzar la Convocatòria.

La Convocatòria serà realitzada per part de la Presidència del Comitè, mitjançant correu electrònic.

La Convocatòria haurà de ser realitzada amb una antelació de 48 hores i aquesta haurà d'anar acompanyada d'un Ordre del Dia dels assumptes a tractar.

De cadascuna d'aquestes reunions s'elevà l'Acta oportuna que haurà de ser llegida i aprovada per tots els membres del Comitè en la reunió següent a la seva celebració.

5. AVALUACIÓ DE RISCOS

Per poder dissenyar mesures antifrau proporcionades i eficaces, cal que l'Ajuntament abordi la prèvia autoavaluació referent al seu risc de patir actuacions fraudulentoses.

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

El Comitè Antifrau ha estat l'encarregat de realitzar l'exercici d'avaluació inicial del risc de frau, així com de repetir-ho amb una freqüència que en principi s'estableix amb caràcter anual; si bé podrà exigir-se amb periodicitat inferior davant circumstàncies que així ho aconsellin com poden ser els canvis normatius o organitzatius, l'aparició de circumstàncies noves o la detecció de punts febles davant el frau.

Amb data 25/1/2022 es va mantenir la primera reunió del Comitè on es varen anunciar els anàlisi a fer del risc de frau existent a l'Ajuntament i es van plantejar r els procediments necessaris i les mesures per minimitzar l'ocurrència de casos de frau.

Confeccionada d'aquesta autoavaluació es recullen a l'Annex I del present Pla.

6. MESURES PER A LA LLUITA CONTRA EL FRAU

L'Ajuntament de Santa Susanna, una vegada realitzada l'autoavaluació del risc de frau, articula una sèrie de mesures i procediments estructurats entorn dels quatre elements clau del cicle de lluita contra el frau: prevenció, detecció, correcció i persecució.

1. MESURES DE PREVENCIÓ

A. Declaració política.

Es considera necessari manifestar i difondre al màxim la postura antifrau de l'entitat, per això, l'Ajuntament de Santa Susanna, subscriu una **declaració institucional antifrau** basada els valors d'integritat, objectivitat, rendició de comptes i honradesa.

El contingut de la declaració institucional s'inclou a l'Annex III.

Aquesta declaració institucional es publicarà a la pàgina web de l'Ajuntament per al seu general coneixement.

B. Codi de conducta.

1. L'Ajuntament de Santa Susanna subscriu un codi de conducta i principis ètics que hauran de complir tots els empleats públics. Aquest codi estableix el comportament esperat davant possibles circumstàncies que poguessin donar lloc a frau i els seus principis es basen en els següents compromisos de conducta:

- Compliment rigorós de la legislació aplicable.
- Ús adequat dels recursos Públics

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

- Integritat, professionalitat i honradesa en la gestió.
- Transparència i bon ús de la informació.
- Tracte imparcial i no discriminatori a beneficiaris
- Salvaguarda de la reputació de l'Ajuntament en la gestió de Fons.

El codi de conducta dels empleats públics s'inclou a l'Annex IV.

Aquest codi ètic es publicarà a la pàgina web de l'Ajuntament per al seu coneixement general.

C. Declaració d'absència de conflicte d'interessos.

S'estableix l'obligació d'emplenar una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) per a tots els intervinents en els procediments de contractació i de concessió de subvencions finançats amb càrrec al MRR.

En cas d'òrgans col·legiats, aquesta declaració pot realitzar-se a l'inici de la corresponent reunió per tots els intervinents en aquesta i reflectint-se en l'Acta.

Igualment, s'estableix l'obligatorietat d'emplenament de la DACI com a requisit a aportar pel/pels beneficiaris que, dins dels requisits de concessió de l'ajuda, hagin de dur a terme activitats que presentin un conflicte d'interessos potencial.

En emplenar la DACI s'haurà d'observar l'estricta aplicació de l'article 53 del Reial decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic relatiu als principis ètics, l'article 23 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a l'abstenció i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

El model de DACI s'inclou a l'Annex II.

D. Pla de formació per a tota l'organització.

L'Ajuntament es compromet a donar difusió sobre diferents temàtiques en relació amb el frau i la corrupció amb la finalitat de capacitar al personal amb uns aprenentatges que ajudin a detectar i prevenir el comportament poc ètic de l'ús dels fons públics i, per tant, el potencial frau.

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

2. MESURES DE DETECCIÓ

A. Verificació de la DACI amb informació provinent d'altres fonts.

La declaració d'absència de conflicte d'interessos ha de ser verificada. Els mecanismes de verificació hauran de centrar-se en la informació continguda en el DACI, que haurà d'examinar-se a la llum d'un altre tipus d'informació:

— Informació externa (per exemple, informació sobre un potencial conflicte d'interessos proporcionada per persones alienes a l'organització que no tenen relació amb la situació que ha generat el conflicte d'interessos),

— Comprovacions realitzades sobre determinades situacions amb un alt risc de conflicte d'interessos, basades en l'anàlisi de riscos intern o banderes vermelles (vegeu apartat B),

— Controls aleatoris.

La comprovació de la informació podrà realitzar-se a través de les bases de dades de registres mercantils, la Base Nacional de Dades de Subvencions, expedients dels empleats (tenint en compte les normes de protecció de dades) o a través d'eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos (ARACHNE¹).

B. Banderes vermelles.

És necessari assegurar que els procediments de control focalitzin l'atenció sobre els punts principals de risc de frau i en les seves possibles fites o marcadors. La simple existència d'aquest control serveix com a element dissuasiu a la perpetració de fraus.

En aquesta línia de cerca d'indicis de frau, la Comissió Europea ha elaborat un catàleg de signes o marcadors de risc, denominats "banderes vermelles". Aquest catàleg serà utilitzat a l'Ajuntament, recollint-se a l'Annex V les més utilitzades. Es tracta d'indicadors d'avís conforme pogués estar succeint una activitat fraudulenta.

¹ Arachne és una eina informàtica integrada que ha desenvolupat la Comissió Europea i que està destinada a l'extracció i a l'enriquiment de dades. La seva funció consisteix a ajudar a les autoritats de gestió en els controls administratius i de gestió que duen a terme en l'àmbit dels Fons Estructurals.

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

C. Bústia de denúncies.

S'habilita un procediment per a la denúncia d'irregularitats a través de la pàgina web de l'Ajuntament. S'inclourà l'enllaç al Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA), òrgan encarregat de coordinar les accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió Europea contra el frau en col·laboració amb l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF).

A través d'aquest canal de denúncia obert, qualsevol persona podrà notificar les sospites de frau i les presumptes irregularitats que, a aquest respecte, pugui haver detectat, i se li informarà de què:

1. La denúncia serà tinguda en compte i els seran comunicats els resultats de les gestions realitzades.
2. Es respectarà la confidencialitat i la protecció de dades personals.
3. No patiran cap represàlia, ni seran sancionats en el cas que es tracti de funcionaris públics.

3. MESURES DE CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ

A. Procediment per abordar conflictes d'interessos.

En cas de sospites fundades de l'existència d'un conflicte d'interessos, es comunicaran al superior jeràrquic de l'implicat que procedirà a dur a terme els controls i les recerques necessaris.

Si els controls no corroboren la informació, es procedirà a tancar el cas. Si els resultats dels controls confirmen la informació inicial, i el conflicte d'interessos és de tipus administratiu, el superior jeràrquic podrà:

- Adoptar les sancions disciplinàries i les mesures administratives que procedeixin contra el funcionari implicat; en particular s'apliqués de manera estricta l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, relatiu a la recusació;
- Cancel·lar el contracte/acte afectat pel conflicte d'interessos i repetir la part del procediment en qüestió;
- Fer públic el succeït per garantir la transparència de les decisions i, com a element dissuasiu, per impedir que tornin a produir-se situacions similars, d'acord amb la

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

En cas que el conflicte d'interessos sigui de naturalesa penal, el superior jeràrquic haurà de, a més d'adoptar les mesures anteriors, comunicar els fets al Ministeri fiscal a fi que aquest adopti les mesures pertinents.

B. Correcció.

Davant qualsevol sospita de frau correspondrà actuar al Comitè Antifrau a fi de recollir tota la informació necessària que permeti determinar si efectivament aquesta s'ha produït. L'aparició de diversos dels indicadors denominats "banderes vermelles" serà un dels principals criteris per determinar l'existència de frau.

La detecció de possible frau, o la seva sospita fundada, comportarà la immediata suspensió del procediment, la notificació de tal circumstància en el més breu termini possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions i la revisió de tots aquells projectes que hi hagin pogut estar exposats.

En el cas de què es detectin irregularitats sistèmiques, s'adoptaran les següents mesures:

— Revisar la totalitat dels expedients inclosos en aquesta operació i/o de naturalesa econòmica anàloga.

— Retirar el finançament comunitari de tots aquells expedients en els quals s'identifiqui la incidència detectada.

— Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries a adoptar per esmenar la feblesa detectada, de manera que les incidències oposades no tornin a repetir-se.

— Revisar els sistemes de control intern per establir els mecanismes oportuns que detectin les referides incidències en les fases inicials de verificació.

C. Persecució.

Com més aviat millor, el Comitè Antifrau procedirà a:

— Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decisora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, en aquest cas serà

AJUNTAMENT DE SANTA SUSANNA

aquesta la que els hi comunicarà a l'entitat decisora), qui comunicarà l'assumpte a l'Autoritat Responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara el seu seguiment i la comunicació a l'Autoritat de Control.

— Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les Autoritats Públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau -SNCA-) i per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud.

— Iniciar una informació reservada per depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.

— Denunciar els fets davant la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.